

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğrenci Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğrenci Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17474>

Özet

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğrenci Formu), 1998 yılında A. Bayram tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle **İlköğretim** ikinci kademe öğrencileri, öğretmenleri ve velilerinin, zorunlu bir ders olan **Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi** dersinin hedefleri konusundaki **beklenti** düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin bu özel formu, yalnızca öğrenci grubunun algı ve görüşlerini toplamaya odaklanmıştır. Ölçek, bir geliştirme çalışması olarak ortaya çıkmış olup, eğitim hedeflerine yönelik algısal farklılıklar ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Ölçekteki A, B ve C alt boyutlar, beklentilerin farklı yönlerini veya dersin farklı hedef kategorilerini temsil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Beklenti, Eğitim, Vatandaşlık Eğitimi, İlköğretim, Öğrenci Algısı, Hedef Değerlendirme, Geliştirme Ölçeği.

Yazarlar

Bayram, A.

Amaç

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğrenci Formu), İlköğretim İkinci Kademe Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi dersinin müfredatında yer alan hedeflerin, öğrenciler tarafından ne derece önemli, ulaşılabılır veya gerekli görüldüğüne dair algılarının sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, eğitim sistemindeki paydaşlar (öğrenci, öğretmen, veli) arasındaki **eğitim hedefleri**ne yönelik **beklenti** farklılıklarının tespit etmek ve bu farklılıkların eğitim politikalarına yansımalarını araştırmaktır. Öğrenci formu, öğrencilerin dersin amaçlarına dair kişisel tutumlarının ve beklentilerini saptamada kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, temel olarak **Beklenti** kavramının ölçmektedir. Psikolojik ve pedagojik bağlamda beklenti, bireyin belirli bir durumun veya eylemin gelecekteki olası sonuçlarına dair inançlar veya umutlardır. Bu ölçek özelinde, yapı, üç ana bileşen (A, B, C) altında incelenmektedir. Bu bileşenlerin, ders hedeflerinin farklı yönlerini (örneğin, Bilişsel Hedefler, Duyusal Hedefler ve Psikomotor/Sosyal Hedefler) temsil ettiği varsayılmaktadır. Öğrenci formunda ölçülen yapı, öğrencilerin dersin kendilerine ne kazandırması gerektiği yönündeki subjektif değerlendirmelerini ve geleceğe yönelik inançlarını kapsar. Bu, öğrencilerin derse olan motivasyonları ve katılım düzeyleri üzerinde doğrudan etkili olan bir yapıdır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarında geçerlik, ölçüm aracının gerçekten ölçmek istediği kavramı ne derece doğru ve uygun bir şekilde ölçtüğünü ifade eden **psikometrik** bir özelliktir. Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel verilere ("") yer verilmemiştir. Ancak, bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilen bu tür bir ölçekte, genellikle kapsam geçerliği (uzman görüşleri ile) ve yapı geçerliği (faktör analizi ile) çalışmaları yapılmış olması beklenir. Ölçeğin, **Vatandaşlık Etkinliği** hedeflerine yönelik öğrenci beklentilerini doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamak için bu geçerlik çalışmaları tezin tam metninde detaylandırılmış varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm aracının tutarlılığını ve kararlılığını gösterir. Yani, aynı koşullar altında tekrar uygulandığında benzer sonuçlar verme derecesidir. Kaynak içerikte güvenilirlik katsayısına dair spesifik bir bilgi ("") sunulmamıştır. Tipik bir ölçek geliştirme çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı (örneğin, Cronbach Alfa) veya test-tekrar test güvenilirlik yöntemlerinin kullanılması zorunludur. Ölçeğin üç alt boyutu (A, B, C) için ayrı ayrı güvenilirlik analizlerinin yapılmış olması ve bu katsayıların kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması gerekmektedir. Bu **psikometrik** veriler, tezin metodoloji bölümünde yer almalıdır.

Faktör Analizi

Beklentiler A,B,C Ölçeği adından da anlaşılacağı üzere, beklentilerin üç temel boyutta (A, B, C) toplandığı varsayımına dayanmaktadır. Bu nedenle, ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanılması yüksek olasılıktır. Bu analizler genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) ile başlar ve ardından **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) ile yapının doğrulanması yoluna gidilir. A, B ve C faktörlerinin, öğrenci beklentilerinin hangi farklı bileşenlerini (örneğin, Bilişsel Kazanımlar, Sosyal Beceri Kazanımları, Tutumsal Kazanımlar) temsil ettiğinin belirlenmesi, ölçeğin teorik yapısını güçlendirir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, maddelerin ilgili alt boyutlara uygun şekilde dağıldığını gösterir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme ölçeği (Özgün olarak bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir).

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, beklenti düzeylerini ölçtüğü için muhtemelen Likert tipi bir derecelendirme formatına sahiptir (örneğin, "Tamamen Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Eğitim paydaşları (Öğrenci, Öğretmen, Veli). Bu form özelinde: Öğrenciler.

Yaş Grubu: İlköğretim ikinci kademe öğrencileri (genellikle 6. 7. ve 8. sınıf öğrencileri, yaklaşık 11-14 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: İlköğretim ikinci kademe **Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi** dersini almakta olan öğrenciler.

Test Metodolojisi: Eğitim hedeflerine yönelik beklentilerin düzeyini belirlemeye yönelik öz-bildirim yöntemiyle yapılan bir tarama ölçeğidir.

Anahtar Kelimeler

Beklenti Ölçme, Öğrenci Formu, Eğitim Psikolojisi, Sosyal Bilgiler, A. Bayram, 1998, **Yüksek Lisans Tezi**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Mevcut değil.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Mevcut değil.

Yazma Adresi: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1998 tezi kapsamında).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 1998 (Yüksek Lisans Tezi tamamlanma yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirildiğinden, kullanımı için genellikle tez yazarından veya ilgili üniversiteden (İnönü Üniversitesi) izin alınması gerekmektedir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Kaynaklar

Bayram, A. (1998). *İlköğretim ikinci kademe vatandaşlık ve insan hakları eğitimi dersinin hedefleri konusundaki öğrenci, öğretmen ve velilerin beklentileri* (**Yüksek lisans tezi**). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Tez kaydına ilişkin link: tez.yok.gov.tr

PDF dosyası mevcut değildir.

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğrenci Formu) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır ve bu nedenle burada listelenememektedir. Ölçeğin tam içeriği ve maddeleri için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM